

AP 4 SÅDAN FORBEDRER DU FREMSTILLINGSPRISEN I DIN LANDBRUGSVIRKSOMHED

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fremstillingsprisen beskriver, hvad det koster dig som landmand at fremstille dine primære varer, når alle omkostninger er medtaget. Dermed er fremstillingsprisen et vigtigt nøgletal, når du ser på, hvordan det går med økonomien på din bedrift.

Når fremstillingsprisen holdes op mod afregningsprisen, giver det et billede af, hvordan det ser ud med økonomien på din bedrift. Forskellen mellem fremstillingsprisen og afregningsprisen på din vare er nemlig den fortjeneste din virksomhed er i stand til at genere ved f.eks. at producere et kg svinekød eller et kg mælk.

Du kan som landmand ikke selv påvirke afregningsprisen – udover ved at ændre i leveret kvalitet – og derfor bliver det afgørende i stedet at optimere sin fremstillingspris.

Salg af landbrugsprodukter er dog kendetegnet ved store sæsonmæssige og cykliske udsving. Disse udsving giver udsving i afregningspriserne, og de forhold skal tages i betragtning, når kravet til dit produkts fremstillingspris fastsættes.

Der kan godt være perioder, hvor afregningsprisen er så ekstremt lav, at din fremstillingspris ligger under, men det kan også være ok, så længe det er mere undtagelsen end reglen, og at du forhåbentligt så har andre dele af din virksomhed, der giver overskud i de perioder.

Du skal dog som udgangspunkt kunne producere til under afregningsprisen, for at det giver mening at fortsætte din produktion.

FÅ STYR PÅ DIT DATAGRUNDLAG, FØR DU

TRÆFFER VIGTIGE BESLUTNINGER I DIN LANDBRUGSVIRKSOMHED

Inden du begynder at træffe beslutninger på baggrund af din afregningspris, er det vigtigt, at du sikrer dig, at dit datagrundlag er i orden. Ellers kan du komme til at drage nogle forkerte konklusioner.

De vigtigste parametre for et godt datagrundlag er:

- Registrer dit foderforbrug – indkøbt såvel som hjemmeavlet
- Register dit udbytte
- Sikr dig nogle retvisende fordelinger mellem de forskellige driftsgrene.

Når du er sikker på, at du har styr på data, kan du gå i gang med at arbejde med fremstillingsprisen.

Læs mere om, hvordan du får styr på dine data i artiklen "[Afviger din fremstillingspris fra det forventede niveau?](#)"

Sådan forbedrer du bedriftens fremstillingspris

Der er forskellige indgangsvinkler til at forbedre sin fremstillingspris, du kan:

- **-Øge dine producerede enheder uden at øge omkostninger**

Fremstillingspriserne regnes pr. produceret enhed f.eks. kg EKM, smågris eller kg svinekød. Det betyder, at hvis du kan øge de producerede enheder uden at øge omkostningerne tilsvarende, vil du kunne sænke din fremstillingspris.

En ydelsesstigning i mælkeproduktionen, der opnås ved øget foderforbrug og dermed øgede foderomkostninger, forbedrer ikke nødvendigvis fremstillingsprisen, men kan du i stedet øge foderudnyttelsen kan det forbedre fremstillingsprisen. Eller kan du forbedre sundheden på din bedrift, så færre dyr f.eks. får yverbetændelse, så kan du øge den leverede mængde mælk og forbedre fremstillingsprisen.

I svineproduktionen vil en fortsat reduktion af grisenes foderudnyttelse i vækstperioden være én af nøglerne til at reducere fremstillingsprisen, uden at omkostningerne øges. I soholdet vil en øget pattegriseoverlevelse være med til at øge effektiviteten og reducere omkostningerne til at fremstille en smågris – selvfølgelig under forudsætning af, at der ikke anvendes ekstra ressourcer på at få flere pattegrise til at overleve.

- **Reducere dine omkostninger**

Fremstillingsprisen består af alle dine omkostninger, både styk-, kapacitets- og kapitalomkostninger. Dermed er nogle nemmere at reducere her og nu – f.eks. foderomkostninger og diverse stykomkostninger, mens afskrivninger og kapitalomkostninger er resultater af strategiske beslutninger, der er foretaget tidligere og kun kan påvirkes i et begrænset omfang.

Udover at reducere din fremstillingspris kan du også arbejde med at forbedre din afregningspris i

forsøget på at opnå en større fortjeneste.

De færreste landmænd sætter selv deres afregningspriser, medmindre de har direkte salg til forbrugere, og dermed er pristagere. Du har dog selv mulighed for at bestemme kvaliteten af det produkt, du fremstiller, og du kan derved få indflydelse på størrelsen af afregningspriserne.

SÅDAN ARBEJDER DU SOM LANDMAND MED BEDRIFTENS FREMSTILLINGSPRIS

- Undersøg, hvad der ligger bag din fremstillingspris. Dyk ned i de forskellige poster
- Sammenlign din nuværende fremstillingspris med sidste års, og se, hvordan din fremstillingspris er i budgettet
- Sammenlign din fremstillingspris med andre bl.a. via Business Check og fraktilanalyser
- Udvælg et eller to områder, som du ønsker at arbejde med
- Lav handlingsplaner og/eller beslut dig for dit mål, og hvordan du vil nå det
- Udfør handlingerne og følg op

Hør mere om, hvordan du kan arbejde med dine fremstillingspriser både nu og her, og hvordan investeringsbeslutninger er relevante i forbindelse med fremstillingspriser i podcasten: "[Sådan forbedrer du din fremstillingspris](#)":